

Žemės ūkio darbuotojai!

Siekite gauti kuo daugiau žemės ūkio produktų iš šimto hektarų žemės! Pralenkime Jungtines Amerikos Valstijas pagal gyvulininkystės produktų gamybą vidutiniškai vienam gyventojui!

(Iš TSKP CK Sūkių Spalio socialistinės revoliucijos 42-osios metinės).

Visų šalių proletarai, vienykitės!

PERGALĖ

ZARASAI

1959 m.

spalio

24

SESTADIENIS
Nr. 127 (1857)

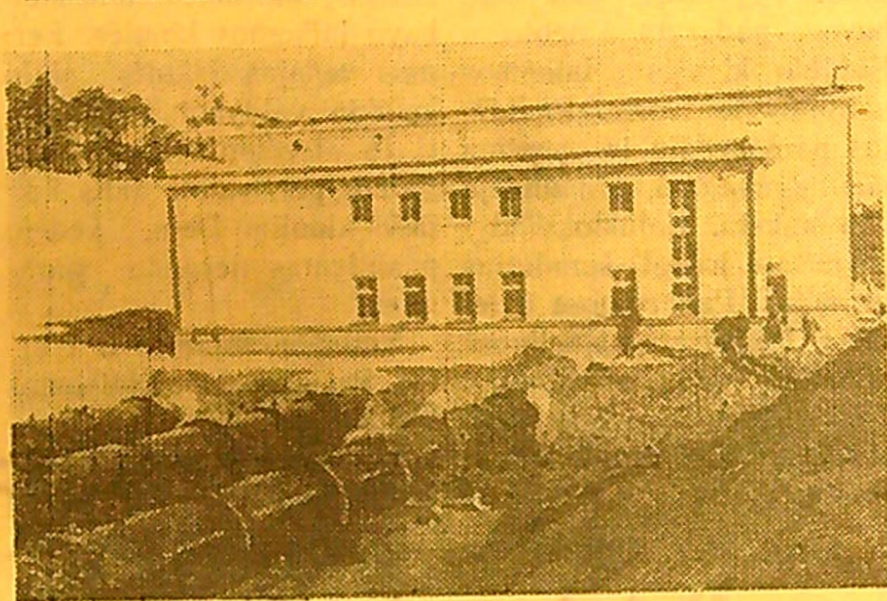
Kaina 15 kap.

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ZMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

AGITATORIAU, tavo pareiga!

GRUPINIAI AGITATORIŲ PASITARIMAI

PASVALYS. (ELTA). Partijos rajono komiteto biuras patvirtino grupinių kaimo agitatorių pasitarimų grafiką. Kiekvieno iš 17 grupių keleto kolūkių agitatoriai išklausys paskaitas temomis: „Tarybinio mokslo laimėjimai“, „Tarybų Sąjunga — taikos vėliavnešys“ ir pranešimą „Agitatorių uždaviniai įgyvendinant TSKP XXI suvažiavimo nutarimus“. Pasitarimuose dalyvaus daugiau kaip 650 agitatorių.

Trečioji prie Šventosios

Šimtmečiais žvilgėjo sidabro žvynais tarp Aukštaitijos kalvų neramų upė Šventoji, taškydama vandens purslus Velnio slenksčiuose, išdykaujančiai sukdamą malūnų ratus. Ir tik prieš šešeris metus prie Šventosios krantų atėjo pirmi hidrologai-žvalgybininkai.

— Čia bus hidroelektrinė. — pasakė jie.

„Tartum Šventosios vanduo, plaukė veržlaus darbo metai. Nuošaliame Aukštaitijos kampelyje dundėjo pneumatiniai kumiai, užė buldozeriai, saulė auksavo ekskavatorių strėles. Ten, kur buvo slėnis, atsirado nauji smėlio kalnai, Stremelės upeliūkštis, vos vos neišdžiūstantis vidurvasarį, pavirto į gilų kanalą. Tarybiniai žmonės pakeitė viso

krašto geografiją. Mūsų respublikos kartografams teks atžymėti naują „Antalieptės jūrą“ vietoje 25 ežerų ežerėlių, išmėlytų joje arti šimto taškelių — naujai susidariusių salų ir sekulų. Žilbarzdžiai seneliai seks savo vaikiaičiams pasaką, kuri buvo tikrovėje: apie

nuskendusius miškus, cerkves ir kapines, po kurias dabar zuja žuvis.

„Ir štai šimtmečių svajonė išsipildė. Ekskavatorininkai ir buldozerininkai išvažiuoja į naujas statybas. Spalio pradžioje Antalieptės HES statybininkai paleido pirmąją turbiną. Jau buvo duota bandomoji elektros srovė Antalieptės ir Dusėtų miesteliams. Šiomis dienomis bandomas antrasis hidroagregatas. Netrukus ateis diena, kada jis duos

pramoninę srovę Zarasų rajonui. Kiek vėliau stosis rikiuotė paskutinė hidroelektrinės eilė, iš kurios Šventosios energija nutekės elektros linijomis į Dūkštą ir Utenos kolūkius bei gyvenvietes.

Mes kalbamės su Antalieptės HES statybos inžinierium A. Žilėnu.

— Kaip jau buvo rašyta spaudoje, — pasakoja inžinierius, — mūsų hidroelektrinė bus 2400 kilovatų galingumo. Ji tieks energiją keturių rajonų 83 kolūkiams, šių rajonų centrams ir pramonės įmonėms. Tai stambiausia kaimiškoji HES visame Pabaltijyje.

Naujai pastatyta hidroelektrinė bus prijungta prie „Tautų draugystės“ ir Padysnės hidroelektrinių ir sudarys Lietuvos siaurės rytų energetinį žiedą.

Antalieptės HES — trečioji hidroelektrinė prie Šventosios. Numatyta taip pat pastatyti ir ketvirtąją — upės žemupyje. Įdomu pažymėti, kad šiais metais respublikoje iš viso paleistos septynios naujos kaimo hidroelektrinės.

J. Blaževičiaus nuotr.
E. Svenčionio tekstas

Tarptautinėje politikoje LAIMI PROTAS

Visam tarptautiniam gyvenimui dabar daro įtaką istorinis Nikitos Chruščiovo vizitas į Jungtines Amerikos Valstijas. Pasaulio spauda, užsiėmimo valstybių ir visuomenės veikėjai toliau gyvai svarsto šio nepaprastai svarbaus dabarties įvykio rezultatus. Ir beveik visur nuomonės sutampa: N. Chruščiovo kelionė į JAV ir jo pasikalbėjimai su prezidentu D. Eizenhaueriu suvaidino lemiamą vaidmenį išryškėjusiam tarptautinio įtempimo mažėjimui. „Kemp Devido dvasia“ (Kemp Devidas — vieta, kur vyko N. Chruščiovo ir D. Eizenhauerio pasikalbėjimai) dabar lemia tarptautinėje politikoje tą kryptį,

kuri pakeičia liudnai pagarsėjusį šaltojo karo kursą. „Kemp Devido dvasia“ — tai visų pirma bendrame Tarybų Sąjungos-Amerikos komunikate paskelbtas sutikimas visus ginčijamus tarptautinius klausimus spręsti ne jėga, o taikiomis priemonėmis — derybomis. Tautoms iki kaklo užtenka nepakenčiamo šaltojo karo. Jos iš visos širdies pritaria TSRS ir JAV vyriausybės vadovų susitikimų rezultatams. „Visas pasaulis, — pabrėžia Amerikos laikraštis „Krisčien Sąjens Monitor“ — su entuziazmu toliau sveikina Eizenhauerio ir Chruščiovo susitarimą Kemp Devide“. JAV spauda ypatingai ak-

centuoja tai, kad N. Chruščiovo kelionė padarė tikrą perversmą Amerikos viešojoje nuomonėje, kuri dabar ryžtingai reikalauja kuo greičiausiai normalizuoti santykius su Tarybų Sąjunga. Ir su tuo negali nesiskaityti Amerikos politiniai veikėjai, juo labiau, kad 1960 metais Jungtinėse Amerikos Valstijose įvyks eiliniai prezidento rinkimai. Ryšium su tuo laikraštis „Uolstrit Džornel“ rašo: „Kelio karui užkirtimas tampa pirmąjį rinkimines kampanijos klausimu. Politiniai veikėjai sutinka, kad šis klausimas nustelbia visus kitus klausimus... Rinkėjai balsuos už kandidatą, kuris, jų nuomone, geriausiai žino, kaip tvarkyti reikalus su Rusija, kaip užkirsti kelią karui“.

(Nukelta į 4 psl.)

Šlovingosioms metinėms paminėti

ROKIŠKIS. (ELTA). Šlovingomis tradicijomis turtinga Rokiškio Edvardo Tiškaus vardo vidurinės mokyklos komjaunimo organizacijos istorija. Jau 1918 metais šios mokyklos komjaunuolių kuopelė turėjo didelę įtaką moksleivių politiniam auklėjimui. Komjaunimo organizacija aktyviai ruošiasi sutikti 41-ąsias VLKJS metines. Įžymiosios sukakties garbei mo-

kykloje atidarytas vyresniųjų klasių moksleivių klubas. Jame organizuojami susitikimai su revoliucinio judėjimo Lietuvoje dalyviais, darbo pirmūnais, pašnekėsiai literatūros, meno klausimais. Į komjaunimo organizacijos biurą plaukia vis nauji ir nauji pareiškimai, kuriuose geriausi mokyklos vaikinai ir merginos prašo juos priimti į VLKJS eiles.

ATASKAITOS IR RINKIMAI PIRMINĖSE
PARTINĖSE ORGANIZACIJOSE

PRANEŠĖJĄ PAPILDĖ PASISAKIUSIEJI...

Kalinino vardo žemės ūkio artelės pirminės partinės organizacijos sekretorės T. Navickienės pranešimas ne visai patenkino komunistus. Sekretorė daug kalbėjo apie kolūkinę gamybą, panaudojo daugybę skaičių, apsistodama ties kiekviena ūkio šaka. Tačiau už skaičių ir faktų nesimantė žmonių. Nepakankamai ryškiai pranešime atsispindėjo, kaip komunistai organizavo ir sprendė atskirus ūkinius uždavinius.

Dėl to sekretorę kritiko vo pasisakiusieji komunistai drg. drg. Kovalenko, Svindinskienė ir kiti.

Komunistai papildė pranešimą. Paaiškėjo, kad atskiri partijos nariai neturėjo konkrečių partinių uždavinių, ir todėl jie nepasireiškė ūkinėje veikloje. Štai, pavyzdžiui, griežtai buvo kritikuotas Suvieko apylinkės Tarybos pirmininkas komunistas Cibulskas, kuris savo darbe apsiribojęs nuo kolūkinio reikalų, daugiausia pastaruoju laiku teusimdamas finansiniais klausimais.

Kolūkinio partinė organizacija ir jos sekretorė drg. Navickienė nepakankamai vedė politinį-masinį darbą kolūkiečių tarpe. Pavyzdžiui, per visus metus šloje artelėje nebuvo perskaityta nė viena ateistinė paskaita. Nenuostabu, kad ilgą laiką

pirminę partinę organizaciją nebuvo priimami gamybininkai. Tik po dažnų partijos rajono komiteto inštruktoriaus drg. Kuzmino apsilankymų pradėjo gausėti TSKP eilės. Kandidatais į TSKP narius paskutiniu laiku buvo priimti gamybininkai L. Kauzovas, J. Vasiljevas ir kiti. Tas rodo, kad partinė organizacija ilgą laiką tarpą nepalaikė artimų ryšių su gamybos pirmūnais, geriausiais artelės žmonėmis.

Vienodas mintis iškėlė senas putilovietis drg. Kovalenko ir tik ką priimtas kandidatu į TSKP eiles drg. Vasiljevas.

— Neukiškai mes, kolūkiečiai, žiūrime į savo artelę, į savo visuomeninį turta. Nekovojame už tautumą, už kiekvieną rublį.

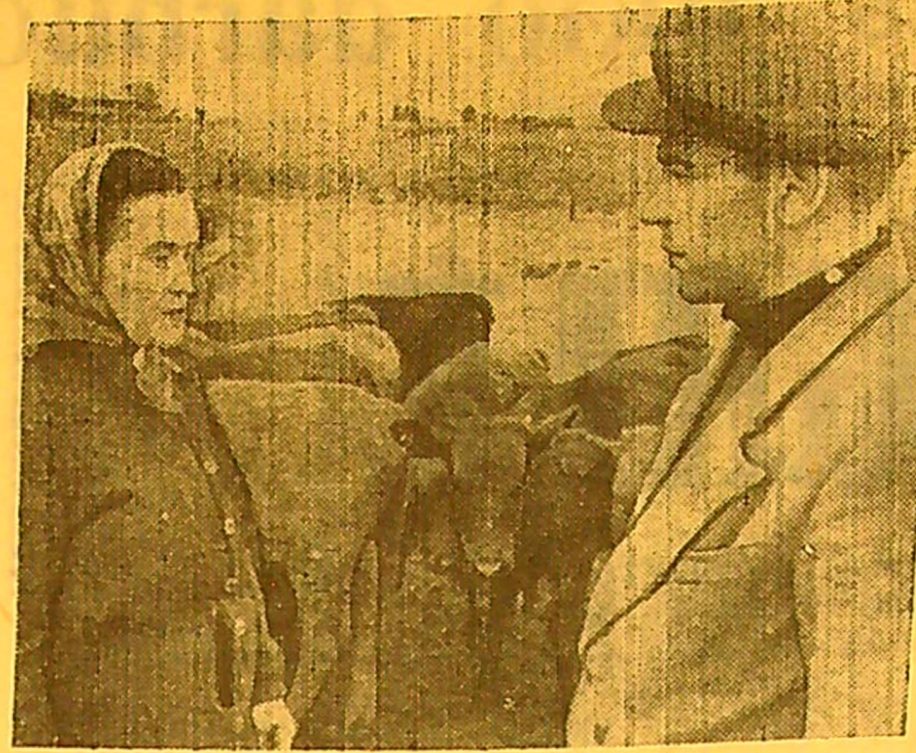
Komunistai šiuo klausimu kritikavo atskiras laukininkystės brigadas ir jų vadovus.

Kalinino vardo kolūkyje dar ne visose atsakingose gamybos šakose dirba save pateisinę žmonės. Tas liečia kiaulių fermą. Nuolat kaitaliojasi ir melžėjos. Partinė organizacija nepadėjo kolūkinio valdybai parinkant kadrus, juos mokant ir auklėjant.

Kaip pažymėjo komunistai, artelės ūkis daugiausia reniasi senais, pagyvenaisiais nariais. O jaunimas laikosi nuošalyje nuo gamybos. Nors ir gausi, kolūkinio komjaunimo organizacija dar nesinaudoja jai prideramu autoritetu, nerodo jaunatviškos iniciatyvos. Komunistai mažai kontroliavo pirminės komjaunimo organizacijos darbą.

Dideli darbai laukia kolūkinio komunistų. Septynmečio sėkmė artelėje priklausys nuo jų sugebėjimo ir iniciatyvos išjudinti eilinius artelės narius. Partiečiai išsirinko naują sekretorių drg. Adamonį, tiesiogiai surištą su kolūkinę gamybą, priėmė išsamų nutarimą.— visa tai turi teigiamai atsilipti į organizacijos tolesnę veiklą.

M. Simonaitis

TIKRINAME PASIRUOSIMĄ GYVULIŲ ŽIEMOJIMUI

Gera pradžia — pusė darbo

Bet ar tuo galima nusiraminti?

Praeito mėnesio pabaigoje mūsų laikraštyje buvo atspausdintas „Nemuno“ kolūkinio agronomo J. Vilimo laiškas, kuriame autorius rašė apie pasiruošimą gyvulių žiemojimui artelės fermose. Pradžią, pasiruošiant artėjančiam tvartiniam gyvulių laikymui, buvo padaryta nebloga. Kolūkinio kiaulės laikomos netipiniame tvarte. Padidėjus paršavedžių ir penimų kiaulių skaičiui, kiaulidėje liko ankšta. Kolūkinio valdyba nutarė įrengti šiaudinius namelius. Padarytuose dviejuose tokiuose nameliuose laikomos penimos kiaulės. Tačiau jų sutalpinimo klausimo dar negalima laikyti išspręstu.

Kiaulidėje yra 40 gardų. Į juos nesutalpinsi planuojamą laikyti 38 pagrindinių ir 57 vienkartinį paršavedžių. O kur dar laikyti gautą prieauglį? Dviejų šiaudinių namelių jam neužteks. Reikia jų padaryti daugiau. Be to, kolūkyje yra antras tvartas, kuriame anksčiau buvo laikomos kiaulės. Fermos vedėjas Jakutis siūlo kolūkinio valdybai pasirūpinti jo atremontavimu. Jame galėtų perziemoti dalis kolūkinio kiaulių. Deja, vedėjo pasiūlymas neranda paramos.

Neremontuojamas ir tvartas, kuriame dabar laikomos kiaulės. Grindys jame išpuvusios. Atskiri gardai visai tušti, nes dėl skylėtų grindų

negalima į juos leisti atskirtų nuo motinų paršelių. Taip jie ir laikomi drauge. O atremontuoti kiaulidę galima ir būtina. Kolūkyje yra lentiūvė. Reikia tik atvežtus prie jos rąstus supiauti į lentas ir remontuoti tvartą.

Besilankant kiaulidėje tėjo matyti daug silpnų, sergančių paršelių. Jie serga prisigėrę sručių, kadangi jos iš duobės pumpuojamos tiesiog į lauką, kur vaikšto išėję iš kiaulidės paršeliai. Argi jau taip sunku įsigyti vežimą sručių vežiojimui? Iš to tik dviguba nauda būtų. Ir paršeliai liktų sveiki, ir trąša neitų perniek.

Ateinančiais metais bus pradėta statyti nauja kiaulidė iš piuvėnų-betono. Tai rytdienos klausimas. Dabar reikia atremontuoti turimas patalpas, pasidaryti reikiamą kiekį šiaudinių namelių.

A. LAUPIŠKIS

V. Raubiška

Bulvės valstybei

Po 100 cent bulvių iš ha prikasė „Aukštaičio“ kolūkinio B. Garnelio vadovaujami pirmos laukininkystės brigados žmonės. Šiomis dienomis brigada į valstybinius bulvių supirkimo

punktus pristatė pirmąsias bulvių tonas. 6 tonas bulvių pardavė Obelių spirito vartyklai ir 4 tonas Zarasų krakmofo fabrikui.

A. LAUPIŠKIS

V. Raubiška

Per pastaruosius dvejus metus Radviliškio rajono „Pergalės“ kolūkinio valdyba pakeitė net penkis galvijų fermos vedėjus, tačiau reikalai nuo to nepagerėjo. Kolūkis atsiliko ir toliau didinant pieno gamybą.

Prieš mėnesį laiko Valentinos Gaganovos pavyzdžiu šiai fermai vadovauti pareiškė norą Liutkiškių apylinkės pirmininkas komunistas Antanas Augustinaitis. Naujasis vedėjas per trumpą laiką įvedė fermoje griežtą darbo drausmę, ėmėsi nuolat kontroliuoti melžėjų darbą, pradėjo papildomai šerti gyvulius atlu, cukrinių ir pašarinių šakniavaisių lapais. Fermos darbuotojai kruopščiai sutvarkė pašarus ir pasiruošė gyvulių žiemojimui. Palyginti su rugpiučio mėnesiu dabar iš kiekvienos karvės per dieną pieno primelžiama 5 litrais daugiau.

Nuotraukoje: A. Augustinaitis ir veršelių augintoja Genė Lujienė.

K. Liubšio (ELTOS) nuotr.

—☆— ☆—

Argi nėra pirmūnų?

Užėję į „Aukštaičio“ žemės ūkio artelės valdybos kontorą, ant sienos pamatysite Garbės lentą. Deja, joje neišvysite nė vienos pirmūno nuotraukos, nė vieno užrašo.

Argi artelėje nėra žmonių, kurie nesigaili darbių, kuriais kasdien remiasi darbe brigadininkai, artelės valdyba? Žinoma, yra. Štai pirmos laukininkystės brigados žmonės didžiuojasi E. Kesilyte, kuri šiais metais išdirbo beveik 200 darbadienių, šauni darbininkė Marytė Gervytė (antroji laukininkystės brigada), mechanizatorių tarpe visada geru žodžiu minimas traktorininkas V. Lašas ir visa eilė kitų kolūkiečių.

Darbo pirmūnai — tai svarbūs žmonės artelėje ir jų pamiršti valdybai negalima. Reikia juos pastebėti, išskirti pavyzdžiu, paskatinti.

K. Mažeikis

Tęsia pernai pradėtą mokymąsi

P. Cvirkos vardo kolūkyje praėjusiais metais pradėjęs veikti ratalis žemės ūkio ekonomikai studijuoti šiemet tęsia darbą toliau. Praeitą antradienį susirinko prie knygų visų 18 ratalio klausytojų. Propagandistas kolūkinio pirmininkas drg. Binikis pirmajame užsiėmime papasakojo kolūkiečiams, kaip TSRS kovoja už tulką visame pasaulyje. Klausytojai — vetsanifaras Skvarčinskas, traktorininkas Cibulskis bei kiti pateikė propagandistui kelias klausimų.

V. NEVERAUSKAITE
ratalio klausytoja

Su dideliu susidomėjimu

Šiomis dienomis MMS darbininkams ir tarnautojams lektorius drg. Loginovas perskaitė paskaitą tema „Darbo žmonių budrumas prieš užsienio žvalgybą“. Mechanizatoriai su dideliu susidomėjimu klausėsi lektoriaus.

S. SERGIEJEVAS
Zarasų MMS dispečeris

SLAPTOJI VATIKANO POLITIKA

(Tęsinys iš Nr. 126).

Antra vertus, bažnyčios vadovaujantieji sluoksniai dabartiniu metu yra visais atžvilgiais susiję su kapitalizmu. „Kaip tik dėl to netikiu, kad Vatikanas pasiryš eiti kitu keliu.“ — atsakiau aš.

APIE SABOTAZINIUS PLANUS

Pateikiau ilgokas ištraukas dėl to, kad asmuo, kurį minėjau, buvo labai reikšmingas Vatikanu. Jėzuitas Leiberis būdavo ypatingai gerai informuotas. Tad jo nuomonė yra svarbi, norint susidaryti teisingą nuomonę apie Vatikaną politiką komunizmo ir liaudies demokratijos atžvilgiu. Tai, ką pasakė Leiberis Mindencio aferos klausimu, nėra nauja, tačiau jo pasisakymai autorizuotai patvirtina metodus, kuriuos Vatikanas naudoja liaudies demokratijos šalių atžvilgiu.

Negaliu, deja, papasakoti apie visus sabotazinius pla-

A. TONDI

nus, kuriuos Vatikanas tikisi įgyvendinti socialistinėse valstybėse. Paprastai, išskyrus penkis ar šešis asmenis, niekas Vatikanu nežino visų smulkmenų. Asmenys, kuriems pavedama tuos planus realizuoti, yra painformuojami tik apie tuos dalykus, kurie juos betarpiškai liečia. Tai liečia ir mane, kiek ir aš buvau (žinoma, ne visuomet) supažindinamas su tam tikrų planų įgyvendinimu. Tad galiu pateikti tik kai kurių žinių, kurių, žinoma, nepakaks pilnam vaizdui susidaryti, tačiau leis pažinti kai kurias sritis. Tikiuosi, kad ir mano informacijų užteks šiam tamsiam horizontui apšviesti.

1950 m. balandžio 2 d. kalbėjau telefonu su šventąja sostine. Buvau paprašytas priimti tūlą asmenį, kurio pavardė man nebuvo nurodyta. Pasitenkinta ap-

rašius jo išvaizdą. Kelioms valandoms praslinkus, į mano darbo kabinetą popiežiaus universitete (Romoje) atėjo tūlas Dimitrijus Gribanovskis. Tai buvo jaunas vyras, rusų tėvų sūnus. Kiek prisimenu, jo tėvai 1919 m. pabėgo iš Rusijos į užsienį. Jis pats, kaip ir jo brolis, vėliau tapęs Italijos piliečiu ir vykdęs slapto karinius uždavinius, buvo gimęs Prancūzijoje.

Gribanovskis paklausė mane, ar aš nesutiksiu tapti Vatikanu įsteigtos Italijoje rusų emigrantų organizacijos vyriausiuoju patareju. Organizacija buvo sukurta, pirmiausia, kovai prieš Tarybų Sąjungą. Paprasčiau laiko apsispręsti Gribanovskis pareiškė negalįs laukti ir davė man perskaityti Vatikaną valstybės sekretoriato laišką. Vadinasi, tai buvo įsakymas. Gribanovskis paslėpė laišką kišenėje, ištraukė iš portfelio šešis mašinos lapus,

kuriuos turiu ir dabar (ir kuriuos kartą labai sudėtingoje situacijoje apsaugojau nuo sudegimo). Keturiuose lapuose buvo sąrašas antimarksistinių organizacijų, sudarytų iš rusų emigrantų daugiausia Vakarų Vokietijoje. Šios organizacijos yra dviejų rūšių: vienos priklausė Vatikanui, o kitos vadovaujamos anglų, amerikiečių ir prancūzų. Tačiau reikia pasakyti, kad didžioji dalis rusų emigrantų nepriklauso jokioms organizacijoms.

Jau nuo 1947 m. vykdžiau, nors ir kita linija, diversinę propagandą socialistinėse šalyse. Šiam darbui turėjau formalų jėzuitų vadovų paskyrimą. Turiu prisipažinti, kad šių nesvankių griaunamųjų manevrų, skirtų Vatikaną galybei ir turtui išlaikyti, tikslus žinojimas nebuvo paskutinė priežastis, dėl kurios, taip pat kitų labai svarbių motyvų, aš išėjau iš katalikų bažnyčios, t. y. iš organizacijų sandraugos, kuri jau nieko bendro nebe-

turi su evangelija. Vienas svarbiausių diversinės veiklos (vykdomos liaudies demokratijos šalyse Vatikanu vadovaujant) centrų turi būstinę Romoje. Tai Popiežiaus kolegija Rusijai via Carlo Cattaneo 2. Iki pastarųjų metų šios kolegijos rektoriumi buvo žinomas jėzuitas Gustavas Veteris, autorius antimarksistinės knygos, išverstos į daugelį kalbų.

Popiežiaus koledžo Rusijai rūsijoje yra įstaiga labai kukliu pavadinimu — Rusų emigrantų Italijoje pagalbos komitetas. Šio komiteto svarbiausias vadovas ir yra minėtasis Dimitrijus Gribanovskis. Visi vyriausieji vadai ten, žinoma, jėzuitai. Pats svarbiausias jų tarpe yra jėzuitas tėvas Antonis Preseronas, kuris yra jėzuitų ordino generolo „asistentas“, t. y. vyriausias patarėjas socialistinių šalių klausimais. Visos organizacijos galva yra kardinalas Eugenijus Tiseranas (Tisserant).

(Bus daugiau).

Zemdirbių laimėjimų apžiūra

REPORTAZAS IŠ RAJONINĖS ŽEMĖS ŪKIO PARODOS

Daug žmonių praeitą sekmadienį aplankė rajono kultūros namuose organizuotą žemės ūkio parodą. Ištiesią dieną kultūros namų salėje ir kituose kambariuose, kur buvo išdėstyti rajono kolūkių ir tarybinių ūkių eksponatai, būrėsi lankytojai. Pasidomėti kaimynų pasiekimais žemės ūkyje, pasimokyti, pademonstruoti savo pasiekimus atvyko laukininkai, daržininkai, linų augintojai, gyvulininkystės fermų darbuotojai.

Pasigrožėti buvo kuo

Ne vienas lankytojas ilgiau stabelėdavo prie Stalino vardo žemės ūkio artelės stendo. Metai iš metų artelė demonstruoja vis geresnius savo pasiekimus. Puikūs šiais metais J. Marcinkevičiaus brigados laimėjimai. Čia kolūkiečiai 20 hektarų plote prikūlė po 15 cent avižų. Brigadoje gerai užderėjo žieminiai kviečiai: iš 15 hektarų ploto kolūkiečiai prikūlė po 18 cent iš ha. Po 180 cent bulvių iš ha išaugino minėta ir S. Poprocko vadovaujama brigados. Diagramos, gausus eksponatų skaičius vaizdžiai pasakoja, jog šis kolūkis kas metai turtėja, tvirtu žingsniu kopia į kalną.

Kas metai žieminių grūdinių kultūrų derlingumu džiaugiasi Puškino vardo žemės ūkio artelės D. Aleksiejevo vadovaujama brigada. Šiais metais brigados žmonių išauginti žieminiai kviečiai iš ha davė po 20 cent. Prie šio kolūkio eksponuojamų kviečių visą laiką būriavosi nemaža brigadininkų, kolūkių agronomų. Toks skaičius mūsų rajonė kol kas dar retas. Po 19,6 cent iš hektaro žieminių kviečių prikūlė ir Kimbariškių tarybinio ūkio centrinio skyriaus darbininkai (ukvedys Cebatoriūnas). Diagramos ir eksponatai rodo, kad tarybinio ūkio darbininkai šiais, pirmisiais septynmečio metais padarė rimtą žingsnį ūkio suklestėjime.

Kuliamosios nestovi...

Prieš keletą dienų atvares prie kolūkio kontoros kombainą, Aleksandras Vasiljevas (kolūkio pirmininkės brolis) nubraukė nuo kaktos prakaitą ir lengvai atsiduso:

— Na štai ir baigtas kulimas.

Kolūkio buhalterijos darbuotojai ausis pastatė:

— Ar tu, broliu, sapnuoji, ar mes apsiskaičiavome. Pagal mūsų davinius kolūkyje neiškulta nė pusė grūdinių kultūrų.

— Tai kad aš ne apie kolūkio javus kalbu, o apie kolūkiečių...

„Garbingo darbo“ kolūkyje dar gerokai prieš bulviakasį buvo nutrauktas kulimas. Prieš tris savaites vėl pradėta kalbėti apie kulimo darbų atnaujinimą, bet toliau kalbų dalykas nejudė. Ir brigadininkai, ir artelės valdyba vis skundžiasi, jog stinga žmonių. O tuo tarpu

J. Zemaitės vardo kolūkio J. Mieliausko vadovaujamos laukininkystės brigados kolūkiečiai išaugino po 400 cent pašarinių runkelių kiekviename hektare, o turnepso net po 410 cent. Parodoje eksponuojamų runkelių ir turnepso viena šaknis sveria po 9—12 kg.

Gražius linus eksponavo parodoje „Už taiką“, Zdanovo vardo, J. Zemaitės vardo kolūkiai. Iš šių minėtų artelių patyrimo auginant linus yra ko pasimokyti ir kaimynams.

Nemažai gerų laimėjimų pademonstravo parodoje ne tikai minėtieji kolūkiai. Daug lankytojų pritraukdavo turtingas eksponatais ir geru apiforminimu „Pirmūno“ kolūkio stendas. Ilgokai sustodavo žmonės ir prie M. Melnikaitės vardo žemės ūkio artelės, „Tarybinio artėjo“, Čapajevos vardo ir kitų kolūkių eksponatų. Tai reiškia, kad mūsų rajono žemdirbiams pirmųjų septynmečio metų vasara buvo vaisinga.

Negalima užmiršti ir būsimųjų žemdirbių, kurie taip pat buvo parodos dalyviai. Darbščiais pasirodė Degučių septynmetės mokyklos jaunieji gamtininkai. Gausus eksponatų pasakoja, kad mičiurinkai pavasarį, vasarą ir dabar, rudenį, padirbėjo iš širdies. Didelį lankytojų susidomėjimą kėlė ir Stelmuzės septynmetės, Zarasų vidurinės mokyklos Nr. 2 eksponatai.

Eksponatai, kurių nematėme

Kas pabuvojo parodoje, tas pastebėjo, kad ne visi mūsų rajono kolūkiai bei tarybiniai ūkiai dalyvavo joje. Aišku, buvo tokių, kurie neturėjo ką gero parodyti, ir dėl to neatvyko. Bet keisčiausia, kad neatvyko į parodą „Lenino atminimo“ žemės ūkio artelė — viena iš ekonomiškai pažėgiausių rajone, Stelmuzės tarybinis ūkis. Idomu, kaip jautėsi „Lenino atminimo“ kolūkio valdyba ir jos pirmininkas drg. Grijgorjevas matydami tuščią kolūkio stendą? Kolūkio žmonėms tikrai buvo skaudu, kad jų pasiekimai žemės ūkyje dėl valdybos apsilėidimo nebuvo demonstruojami.

Tik rugių pėdelį, maišelį grūdų ir porą bulvių eksponavo parodoje „Nemuno“ kolūkis. Artelės valdybos ir agronomo drg. Vilimo apsilėidimo ruošiantis parodai nėra kuo pateisinti. Be jo

krupštumo buvo paruošti „Lenino keliu“, P. Cvirkos vardo žemės ūkio artelių stendai: maža eksponatų, blogas apipavidalinimas. „Pažangos“ kolūkyje, matyti, neatsirado net žmogaus, kuris sugebėtų užrašyti etiketes ant eksponatų. Bulvės ir šakniavaisiai buvo eksponuojami be jokio užrašo. Kas augino, po kiek gauta iš ha pasiliko žinoma tik artelės vadovams.

Didelių trūkumų buvo ir parodos organizacinės komisijos darbe. Ne vienas lankytojas, sustojęs prie parodos stendų, norėjo sužinoti, kaip buvo pasiektas tas ar kitas laimėjimas. Bet žmonių, kurie paaiškintų, papasakotų apie tai, prie eksponatų nebuvo. Apie pirmųjų patyrimą buvo galima sužinoti tik iš trumpo užrašėlio etiketėse. To, žinoma, maža.

PAPUOŠIME MUSU MIESTĄ

Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės vykdomų priemonių, skirtų toliau pakelti liaudies gerovę, tarpe, didelę reikšmę turi miestų, darbininkų gyvenviečių sutvarkymas, nuolatinis darbininkų, kolūkiečių, inteligentijos buitinio aptarnavimo pagerinimas. Vykdamas šiuos nutarimus mūsų miesto darbo žmonės pasiekė šiais metais tam tikrus laimėjimus ūkinėje bei kultūrinėje statyboje, tvarkant miestą, gerinant gyventojų buitinių aptarnavimą.

Šiais metais atiduoti eksploatavimui vienas 16 butų ir trys šešių butų gyvenamieji namai, buitinio aptarnavimo kombinatas, gastronomas, žibalo parduotuvė, išplėsta ūkinė prekių parduotuvė. Šiuo metu baigiamas statyti aštuonių butų gyvenamas namas, statomas plačiaekraninis kino teatras, prekybos namai, mokykla-internatas, tubdispanseris, plitinė.

Daug nuveikta tvarkant miestą. Dar visai neseniai Donelaičio, Malūno, J. Janonio gatvėse buvo neišbrendamas purvas, dabar jos visos išgrįstos. Iš viso šiais metais išgrįsta akmenimis apie 7000 kvadratinį metrų, atremontuota 2000 kv. metrų saligatvių.

Miestui apželdinti pasodinta daugiau kaip 300 medžių ir 33 tūkstančiai dekoratyvinių krūmų.

Tačiau šalia to yra dar ir rimtu trūkumų. Vienas iš aktualiausių klausimų — tai sanitarinės higienos reikalavimų vykdymas. Daugelis įmonių, įstaigų, viešųjų vietų, taip pat ir individualių namų statytojų neprisilaiko sanitarinių reikalavimų, nesirūpina pastatų bei aplinkinės teritorijos architektūrinio apipavidalinimu. Kai kurių įstaigų bei įmonių kiemai labai nesvarūs, prie jų nėra gėlių lysvų, tvorų arba visai nėra, arba jos sulaužytos, nešluojamos prie jų gatvės.

Šiomis dienomis įvyko Zarasų miesto Darbo žmonių deputatų tarybos IV sesija. Ji priėmė nutarimą, skirtą dėl tvarkos ir švaros įvedimo mieste. Deputatai nutarė spalio mėnesio 20—30 dienomis surengti dešimtdienį sanitarinę tvarkai bei miesto apželdinimui.

Šio dešimtadienio tikslas — sutvarkyti įstaigų, įmonių, individualinių namų, kiemus, o taip pat gretimas gatves, sodelius, parkus. Architektiškai apipavidalinti pastatų fasadus, atremontuoti tvoras. Visose gatvėse, kur jų nėra, būtina pasodinti medžius, dekoratyvinius krūmus, kiemuose bei išilgai šaligatvių parinkti ir ruošti vietas gėlynams bei žolynams įrengti.

Mieste pastatyta daug individualinių namų. Beveik visų yra sklypai, skirti sodeliams užveisti. Tačiau dabar šie sklypai daugumoje užstatyti ivairiais sandėliukais, vištidėmis, visiškai nenumatytais statybos plane. Jie gadinami miesto išvaizdą ir juos reikia pašalinti.

Sėkmingam miesto sutvarkymo dešimtadienio atlikimui reikia, kad jame aktyviai dalyvautų visos miesto įstaigos ir imonės, komjaunimo organizacijos, visi miesto gyventojai. Nepagailėkime darbo ir pastangų mūsų miestui gerai sutvarkyti.

V. Jurevičius
miesto vykdomojo komiteto pirmininkas

RUDENS DARBAI MISKŲ OKYJE

NEMENCINĖ. (ELTA). Nemenčinės miesto ūkio darbininkai eina darbo sargybą 42-ųjų Didžiojo Spalio mėlinių garbei. Ateinantį pavasarį čia reikės pasodinti 400 hektarų naujų miškų. Dabar ruošinama dirva. Sparčiai vyksta šis darbas Sakiškių ir Nemenčinės girininkijose. Jau paruošta daugiau kaip 200 hektarų pušelėms sodinti.

KALBA PARODOS DALYVIAI

Po 20 cent kviečių iš ha

Linai mūsų neaprylė

Žieminiai kviečiai mūsų kolūkyje metai iš metų užima didesnius plotus, išstumdami mažiau derlingesnes grūdines kultūras, nemėgstančias sunkių artelės žemių. Kviečių derlius gauname neblogus. Štai parodoje išstatėme pirmoje brigadoje (brigadininkas D. Aleksiejevas) išaugintus veislinius žieminius kviečius „Dotnuvos 458“. 28 hektarų plote jų derlingumas siekė 20 centnerių iš ha.

Pasėti jie buvo gerai įdirbtuose juoduosiuose pūdynuose. Jiems nepagailėjome trąšų. Į kiekvieną hektarą buvo išberta po 300 kg superfosfato, 150 kg kalio druskos bei 150 kg amonio salietros.

Ši žieminių kviečių veislė gera tuo, kad ji pakankamai atspari išgulimui bei byrėjimui ir vidutiniškai atspari ligoms. Mūsų kolūkyje auginama daug daugiamečių žolių. O tokie priešėliai ypatingai palankūs šiai žieminių kviečių veislei. Po daugiamečių žolių, dobilieno, šie kviečiai duoda tikresnius ir geresnius už kitas veisles derlius.

Kova už derlingumą tęsiasi iki tol, kol grūdas tebėra varpoje. Svarbu laiku nuimti derlių, laiku iškulti javus. Štai, minėtąjį žieminių kviečių gausų derlių gavome ir todėl, kad juos laiku nuėmėm kombainu. Nė vienas grūdas iš varpos nenubyrėjo žemėn, nesugedo.

V. APIETAS
Puškino v. kolūkio agronomas

Mūsų artelė ekonomiškai silpnoka. Pajamų iki šiol gaudavome mažai. Norėdami jas padidinti, šiemet rimtai susirūpinome pajamings žemės ūkio kultūros — linų auginimu. Jais buvome apsėję 28 ha plotą. Linų auginimui skyrėme daug jėgų. Jiems skirtas dirvas suarėme iš rudens. Pavasarį arimus sulėkščiavę, suakėję, linus pasėjome anksti. Kadangi trąšų turėjome nedaug, gausiai patręšė linų pasėliu negalėjome. Jie tręšti buvo tik salietra. Tačiau pasėjus eiline sėja, apsaugojimui nuo kenkėjų apdulkinant dūstu, ravint, linai išaugo gražūs. Štai pirmoje brigadoje 10 ha plote išaugintų linų derlingumas siekia 3—4 cent iš hektaro.

Dabartiniu metu visi atsikloję linai pakelti, suvežti į pastoges. Į linų paruosų punktą jau pristatom pirmąsias tonas surūšiuotų šiaudelių.

Pristatę valstybei visą linų produkciją, vidutiniškai iš kiekvieno hektaro gausime po 5—6 tūkstančius rublių pajamų.

K. Kukanka
„Už taiką“ kolūkio pirmininkas

Auginkime veislines bulves

Be lietaus vasara davė didžiasią derlių. dalinai atsiliepė į bulvių derlingumą, tačiau vistiek mūsų kolūkyje gautas nemažas jų derlius. Ypač dosnūs veislinėmis bulvėmis apšodinti plotai.

Pirmoje brigadoje iš 6 ha ploto nukastos krakmolingųjų veislių bulvės siekia 150 centnerių iš ha. Priešėliais joms buvo parinkti lubinai. Dirvos iš rudens giliai suartos. Pavasarį jos buvo suakėtos, sukultivuotos ir dar kartą suakėtos. Į kiekvieną ha buvo išvežta po 15 tonų durpių-mėšlo komposto. Be to, į jas išberta po 100 kg fosforinių bei kalio trąšų. Nors buvo taikomos vienodos agrotechninės priemonės ir šios, ir vietinės veislės bulvėms, krakmolingosios

Auginant vienodomis sąlygomis, gaunami skirtingi įvairių veislių bulvių derliai rodo, kad minėtųjų veislių bulvės pas mus auga geriausiai.

ST. PAPROCKAS
Stalino vardo kolūkio I kompleksinės brigados brigadininkas.
J. PALIOKAS
kolūkio agronomas

Pirmas sniegas

Skiriame jauniausiems skaitytojams

Sukasi, sukasi
snaigės ratu.
Sukamės, bėgam
per sniegą kartu.

Veidai,
lyg žarijos,
sidabro barzda,
juoda apledijus
žilvičio lazda.

Ir dovanų
saujos,
lyg žvaigždžių,
prikris —
per kaimą keliauja
senelis Šiaurys.

M. SIMONAITIS

Tarptautinėje politikoje LAIMI PROTAS

(Atkelta iš 1 psl.).

Tačiau tokia blaivi, protinga pažiūra į pasaulyje susidariusią padėį svetima tiems Vakarų sluoksniams, kurie niekaip nenori persiskirti su šaltojo karo politika bei ginklavimosi varžybomis ir siekia sustabdyti tarptautinės padėties gerėjimo procesą, kuris prasidėjo N. Chruščiovo vizito į JAV dėka. „...Jungtinėse Amerikos Valstijose ir kai kuriose kitose Vakarų valstybėse. — pabrėžė draugas N. Chruščiovas savo kalboje, pasakytoje Novosibirske spalio 10 d., — kai kuriuos veikėjus taip sukrėtė pasikeitusi tarptautinių santykių temperatūra, kad jie imasi skubių priemonių norėdami sustabdyti mūsų šalių santykių gerėjimo procesą“. Šių veikėjų tarpe visų pirma yra buvęs JAV prezidentas Trumanas, buvęs JAV valstybės sekretorius Ačesonas, dabartinis Niujorko valstijos gubernatorius Nelsonas Rokfeleris,

kurie stoja prieš draugiškus Tarybų Sąjungos—Amerikos santykius ir mėgina apšmeižti taikaus sambūvio idėją.

Kartu su jais žengia ir kai kurie Amerikos ginkluotųjų pajėgų vadovai, reikalaujantys, priešingai sveikam protui, plėsti karinius blokus, spartinti ginklavimosi varžybas. Pakanka pasakyti, kad Amerikos karinė žinyba, pasak JAV gynybos ministro pavaduotojo Makneilo, reikalauja padidinti beveik pusantro karto biudžeto asignavimus karo tikslams.

Politikos iš jėgos pozicijų šalininkų siekimą sukludyti tolesnį tarptautinio itempimo mažėjimą rodo ir neseniai Vašingtone įvykusi buvusio Bagdado pakto, kuris dabar vadinamas Centrinės sutarties (SENTO) organizacija, tarybos sesija. Nors JAV formaliai ir nepriklauso šiam kariniam blokui, jos faktiškai vado-

vauja visiems jo reikalams. SENTO tarybos Vašingtono sesija priėmė nutarimus, kuriais siekiama spartinti karinių bazių ir kitų karinių įrenginių statybą Turkijoje, Irane ir Pakistane.

Bet taikos ir tautų draugystės priešams kasdien vis sunkiau dirbti savo nesvarų darbą. „Jų, — pabrėžia draugas N. Chruščiovas, — neparems paprasti pasaulio žmonės, jų neparems tie, kas turi žmogaus protą“.

N. Čigiris

KINIJOJE PAGAMINTAS GALINGAS TRANSFORMATORIUS

Stambiausios Kinijos Liaudies Respublikos Senjano transformatorių gamyklos kolektyvas iškovojo didelę gamybinę pergalę, pagaminęs pirmą Kinijoje 60 tūkstančių kilovoltamperų galingumo, 220 tūkstančių voltų įtampos transformatorių.

Tokio didelio galingumo transformatoriaus sukūrimas liudija apie naują didelį žingsnį vystant tėvyninę elektros mašinų gamybą Kinijoje.

(TASS-ELTA).

PEKINAS STATOSI

Per du pastaruosius mėnesius Liaudies Kinijos sostinėje pradėjo veikti 17 pramonės įmonių. Artimiausiu metu bus pradėta statyti dar eilė stambių pramonės objektų, jų tarpe guolių gamykla, tekstilės fabrikas, žemės ūkio mašinų gamykla ir kitos įmonės.

Pekinas kasdien gražėja. Mieste išaugo Kinijos revo-

liucijos muziejus, Istorijos muziejus, Pekino geležinkelio stotis, Tautybų kultūros rūmai. Daugelyje miesto metu bus pradėta statyti patogių gyvenamųjų namų kvartalai. Vien tik per pastaruosius du mėnesius pekiniečiai gavo 270 tūkstančių kvadratinį metrų gyvenamojo ploto.

(TASS-ELTA).

Varginga Turkijos valstiečių padėtis

Turkijoje pastaraisiais mėnesiais kaimo žmonės pradėjo smarkiai plūsti į stambius miestus. Dešimtys tūkstančių valstiečių, ieškodami darbo ir lėšų pragyvenimui, atvažiuoja į Stambulą.

Tačiau 80 procentų valstiečių, apleidusių kaimą, lieka be darbo. Daugelis persikėlusiuji ir jų šeimos priverstos prašyti išmaldos. Jų butų sąlygos labai sunkios, ir dėl to jie dažnai gyvena po atviru dangumi.

(TASS-ELTA).

Paskutinėje vietoje

Kaip matyti iš statistikos duomenų, Italija ir Ispanija užima paskutinę vietą tarp Vakarų Europos šalių pagal tai, kiek gyventojai išgyja knygų. Bendros Italijos gyventojų išlaidos knygoms iš-

gyti siekia 45 milijardus lyrų per metus, iš jų 30 milijardų išleidžiama mokykliniams vadovėliams. Apskaičiavus, kiek Italijoje išleidžiama knygoms (be mokyklinių vadovėlių) vidutiniškai vienam gyventojui, gaunama menkė 300 lyrų per metus suma. Tiek kainuoja pokelis cigarečių. Iš šimto italų šeimų tik tai septynios perka knygas.

Iš Singapūro į Angliją valtimi

Šiomis dienomis du Anglijos jūreiviai sėkmingai parplaukė iš Singapūro į Angliją 5 tonų vandens talpos burlaiviu. Per šią kelionę, kuri truko daugiau kaip 8 mėnesius, jie nuplaukė beveik 20 tūkstančių kilometrų. Tai puiki kelionė. — pasakė 23 metų amžiaus plaukimo dalyvis Fredas Fišeris. — bet namie geriau“.

Rajono knygyne užvakar gauta:

1. MEDZVIEKAS. Statyba iš blokų ir panelių. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.
2. GILIUS. Statybos apdailos darbų naujovės. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.
3. Keturi žmonės augina 100 ha kukurūzų. (Liberiško tarybinio ūkio patyrimas mechanizuotai prižiūrint pasėlius). V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.
4. JUSTAS PALECKIS. Mintys apie vyresnįjį brolių. (Apybraižos apie rusų tautos vaidmenį Tarybų Sąjungos socialistinių tautų sandraugoje). V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.
5. Rusų-lietuvių kalbų politinis žodynas. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.
6. STALO TENISAS. Varžybų taisyklės. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.
7. LTSR administracinis-teritorinis suskirstymas. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.
8. VENSKUTONIS. Sodininkystė. V., Valst. polit. ir moksl. lit. I-kl. 1959.

Tarptautinės pabiros

„Kakarekas“ laimi rinkimuose

Neseniai dideliame Brazilijos mieste San-Paule įvyko municipaliniai rinkimai. Kuoomet rinkiminės komisijos nariai atidare urnas, jie pamatė, jog didžioji dauguma biuletenių buvo paduoti už vietos publikos mėgstamą „Kakarekų“. Laikraščio „Niujorko Taims“ korespondentas Sulcas praneša, kad raganos „Kakarekų“ buvo savotiškos formos baltos — beveik didžiausių skaičių balsų, paduotų už vie-

linį kandidatą per visą pastarojo laiko Brazilijos istoriją. Žymiai daugiau, negu bet kuri iš 12 partijų, dalyvavusių rinkimuose“.

Šis faktas, iš pirmo žvilgsnio, yra juokingas. Valdžia anuliuo visus biuletenius, paduotus už raganos. Brazilijos spauda pažymi, kad visų nuomone, balsavimas už „Kakarekų“ buvo savotiškos formos protestas prieš buržuazinių partijų politiką.

Tragedija Italijos mieste

Agentūra Frans Pres praneša apie tragediją, kuri įvyko religinės šventės metu San Nikolo di Krasos mieste (Italija). Vakare centrinėje miesto alkšteje, kur turėjo

vykti šventė, susirinko daugybė žmonių. Šventės programoje buvo numatyta surengti fejerverką. Fejerverko įžnybė buvo raketa iš 20 kilogramų pirotechninio užtaisų. Tačiau blogai paruošta raketa sprogo ore ir nukrito į minią. Šeši žmonės buvo užmušti ir 50 sužeista.

Barbariškas paveikslų pagrobimas

Torontė neseniai buvo įvykių didžiausia Kanados istorijoje paveikslų vagystė. Buvo pagrobti vieno milijono dolerių vertės paveikslai. Šie paveikslai buvo rasti viename Toronto pakraščio garaže. Jie buvo susukti į ritinį, kaip apmušalai, ir todėl susproginėjo juos dengęs lakas. Paveiksluose rasta didelių įdrėkimų ir keletas skylių.

Apipildymo metu vagys išbrovė į paveikslų galeriją ir išpiovė drobės taip, kad rėmuose liko 1,5–3 centimetrų pločio juostelės. Taip sugadinę paveikslus, jie nesiryžo pasiūlyti savo grobio perpirkėjams ir numetė paveikslus garaže. Dabar restauruotojai atkuria išdarytus paveikslus.

Buvo sausa vasara...

V. Sakalio fotoetudias

Akademinio teatro ir jaunųjų kolūkiečių DRAUGYSTĖ

Rugsėjo pradžioje Vinco Kudirkos vardo kolūkyje lankėsi LTSR Akademinis dramos teatras, pastatęs spektaklį... klojime. Teatralai pakvietė į svečius kolūkių jaunuosius saviveiklininkus.

L. Vainekis

TARPKLASINĖS KREPŠINIO VARŽYBOS

Zarasų M. Melnikaitės vardo vidurinės mokyklos moksleiviai surengė tarpklasines krepšinio varžybas. Jose dalyvavo VIII-XI klasių krepšinininkai. Daugiausia pergalių pasiekė X „b“ kl. krepšinininkai, antroji vieta atiteko vienuoliktokams.

E. Juškėnas

PADEKA

Darbe sunkiai susižeidžiau. Teko atsigulti į rajono ligoninę. Reiškiau gilią padėką chirurgui Suminskajai už šveikatą gražinimą.

R. Turkus

Darvinių plytinės darbininkas

Redakatoriaus pavad.

A. MATIUKAS

Kino teatruose

- ZARASAI — „Su kareivio munduru“ — 25–26 d. d.
 DEGUČIAI — „Žmogus žmogui“ — 25–26 d. d.
 TURMANTAS — „Ištaisy mu tikėti“ — 25–26 d. d.

Užsiprenumeruokite 1960-iems metams žurnalą „MŪSŲ SODAI“

Laiku neužsiprenumeravę, pirmo numerio negaus. Žurnalo kaina metams — 30 rub., 6 mėnesiams — 15 rub., 3 mėnesiams — 7,5 rub. Užsiprenumeruokite ilgesniam laikui!